
Nytt konkurranseutspill i Danmark

I Tandlægebladets januarnummer skriver Gitte Almer Nielsen en artikkel med tittelen «Frie eierforhold giver ikke billigere priser». Bakgrunnen er den danske regjeringens nye konkurranseutspill som i korte trekk går ut på å åpne for at investorer skal kunne eie et stort antall tannklinikker spredt over hele landet.

Hittil har bare tannleger kunnet eie tannklinikker i Danmark. Regjeringen ser nå dette som en begrensende faktor for konkurranse, også fordi det har vært lagt tak på antall klinikker den enkelte tannlege kan eie. Regjeringen i Danmark besluttet derfor i oktober 2012 å se på mulighetene for å myke opp eierskapsbestemmelsene.

Professor og helseøkonom Kjeld Møller Pedersen ved Syddansk universitet er klar på at dette ikke er veien å gå hvis hensikten er å skape prisdem-

pende konkurranse. Hvis utviklingen fører til kjededannelse kan dette tvert imot gi en konkurransedempende effekt, hevder Møller Pedersen, som viser til liberaliseringen av apotekene i Norge av 2001, der det nå bare finnes konkurranse mellom fire store kjeder og lite mellom enheter.

Hvis det er priskonkurranse regjeringen ønsker, bør man satse på enheter med fire-fem tannleger, hevder professoren. Og denne tendensen er godt i gang, både i Danmark og Norge. Enmannsklinikker blir stadig færre i antall i begge land. I tillegg anser professoren fri prissetting som incitament for priskonkurranse, og foreslår å fjerne offentlige tilskudd. Det må her anmerkes at det danske trygdesystemet er svært smalspektret og mye mindre omfattende enn det norske.

Tandlægeforeningen i Danmark går sterkt imot åpne eierskapsforhold. Formannen Freddie Slot-Lisbjerg fastslår at kjerneverdien for en tannlegepraksis

er helsetjenester og ikke servicetjenester. Omsetningen på en tannklinikk skal være bestemt av pasientenes behov, og ikke av eierens forventninger om avkastning.

Den danske regjeringen vil i 2013 etablere en arbeidsgruppe som skal se på konkurransepotensialet for praktiserende tannleger.

I Norge er det i praksis lite til hinder for ikke-odontologisk eierskap. Dette har også vært forsøkt, uten at mange store kjeder er blitt etablert. Slik NTF ser det er det i Norge en dynamisk priskonkurranse i tannlegemarkedet, og det er lite historikk som skulle tyde på at myndighetsstyrte tiltak kan gi lavere priser. I beste fall blir regjeringens utspill virkningsløst, fastslår professor Møller Pedersen.

*Aril Jul Nilsen
Fagsjef i NTF*